TALE VIBHAG SHIKSHAN PRASARAK MANDAL'S

D. G. TATKARE ARTS & COMMERCE COLLEGE, TALA

Tal. Tala, Dist. - Raigad - 402 111

QUESTION PAPER

CLASS-S.Y.B.COM	SEM-IV	YEAR- 2023
Subject	ALL SUBJECT	

SR.NO.	SUBJECT	SUBJECT CODE
1	Foundation Course -II	
2	Accountancy & Finanacial Management-Paper-IV	
3	Finanacial Accounting and Auditing	
4	Commerce-IV	
5	Business Economics	
6	Business Law	
7	Advertising	

TALE VIBHAG SHIKSHAN PRASARAK MANDAL'S

D.G.TATKARE ARTS & COMMERCE COLLEGE, TALA

TAL : TALA, DIST : RAIGAD.

S.Y.B.COM. (R-2016) SEM -IV REGULER & A.T.K.T. EXAMINATION APRIL 2023

S.N.	DAY	DATE	TIME	PAPER
1	MONDAY	10-04-2023	8:30 AM TO 11:30 AM	Foundation Course - IV
2	TUESDAY	11-04-2023	8:30 AM TO 11:30 AM	Accountancy & Finanacial Management - Paper - IV
3	WEDNESDAY	12-04-23	8:30 AM TO 11:30 AM	Finanacial Accounting & Auditing -Auditing
4	THURSDAY	13-04-2023	8:30 AM TO 11:30 AM	Commerce- IV
5	SATURDAY	15-04-2023	8:30 AM TO 11:30 AM	Business Economics
6	MONDAY	17-04-2023	8:30 AM TO 11:30 AM	Business Law
7	TUESDAY	18-04-2023	8:30 AM TO 11:30 AM	Advertising

DATE:- 08/03/2023

PLACE:- TALA-RAIGAD

Checked by

Exam Incharge

D.G.Tatkare Arts & Com. College
Tala, Raigad - 402111

Principal

DGTA&CC

वेळ: २ तास ३० मिनिटे

SYBCOMSEMIVFC

गुण: ७५ मार्क्स

Date :- 10/04/2023

✓ सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत

✓ प्रश्नासमोरील अंक गुण दर्शवितात

प्रश्न क्र ०१ (अ) कोणत्याही पाच संकल्पना/ व्याख्या लिहा (१०)

१. ग्राहक चळवळ

२. नागरिकांची सनद

३. समानतेचे तत्व

४. पर्यावरण

५. तंत्रज्ञान

६. हकिंग

७. विमा शेत्र

८. काल व्यवस्थापन

(ब) आपण तयार केलेल्या प्रकल्पावर भाष्य करा (५)

प्रश्न क्र २: ग्राहक सरंक्षण कायदा २०१६ थोडक्यात लिहा. (१५)

किवां

माहिती अधिकाराचा कायदा या वर विस्तृत चर्चा करा.

प्रश्न क्र ३: पर्यावरणीय प्रदूषण कसे कमी करता येईल या वर भाष्य करा (१५)

किवां

निसर्ग केंद्रित दृष्टीकोन म्हणजे काय व त्याच्या तरतुदी स्पष्ट करा.

प्रश्न ४: आधुनिक तंत्रज्ञान व त्याचा परिणाम तसेच फायदे व तोटे लिहा. (१५)

किवां

"आधुनिक विज्ञान" या वर भाष्य करा.

प्रश्न ५: "केंद्रीय लोकसेवा आयोग" या वर सविस्तर लिहा. (१५)

किंवा

"महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग" या वर सविस्तर लिहा.

Tale Vibhag Shikshan Prasarak Mandal's

D.G.Tatkare Arts and Commerce College, Tala, Raigad.

Class: SYBCOM SEM-IV

Sub: ACCOUNTANCY AND FINANCIAL MANAGEMENT-IV

Time: 3 Hours

Date: 11/04/2023

Marks: 100

Note: a) All questions are compulsory. b) Right hand numbers show marks.

Q. 1. a) Choose Correct Options: 10

1. .... means proportionate distribution of shares available for allotment among the applicants for shares.
   a) Partial Allotment b) Pro-rata Allotment c) Combination Allotment d) None of the above
2. As per Section 39(2) of the Companies Act 2013, application money must be at least .... % of the face value of shares.
   a) 5 b) 10 c) 15 d) 20
3. If debentures are to be redeemed at their face value, they are said to be redeemable at ....
   a) premiumb) discount c) pard) none of the above
4. Rate of interest on debenture is ....
   a) fluctuatingb) vary from year to year c) fixedd) depends on Debenture Trust Deed
5. CRR=.........................
   a) NV of RP Shares Redeemed Less Proceeds of New Shares Issue
   b) NV of RP Shares Redeemed Less Divisible Profits
   c) NV of RP Shares Redeemed d) Proceed of new Share Issue
6. For computing pre-incorporation profits, Depreciation............
   a) is treated as pre-incorporation expenditure b) is treated as post-incorporation expenditure
   c) is allocated in time ratio d) is allocated in sales ratio
7. The premium payable on the redemption of debentures is.................
   a) Written off from the accumulated profits b) Written off from the capital profits
   c) Not to be written off at all d) None of the above
8. Profit on forfeiture of redeemable pref. shares is credited to ....
   a) Capital Reserve A/C b) Capital Redemption Reserve
   c) Profit & Loss A/C d) General Reserve A/C
9. If pref. shares are redeemed at premium, such premium may be provided out of ....
   a) Profit& loss account b) proceeds of fresh issue of shares
   c) Forfeited Shares A/C d) Capital Redemption Reserve Account
10. Shares are issued ....
    a) for cash only b) on credit only c) for cash or for consideration other than cash
    b) d) for consideration other than cash only

b) State True or false **10**

1) A One person Company may be public company limited by shares.
2) Debentures cannot be redeemed during the lifetime of the company.
3) Premium on redemption of preference shares can be met out of security premium account.
4) Profit on sale of debenture redemption reserve investments in the first instance is credited to General Reserve.
5) If sales is not given, gross profit should be allocated in the equally.
6) A stock has no nominal value.

7) Securities Premium A/C and Premium on Redemption of Debentures A/c have the same meaning.
8) A company can redeem only fully paid preference shares.
9) Convertible debentures are those that can be converted to cash at any time.
10) Loss prior to incorporation is charged to profit and loss account.

Q.2 The Balance Sheet of Akansha Ltd. As 31-3-2019 is as follows:

Summary Balance Sheet as at 31-3-2019

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
SHARE CAPITAL		Sundry Assets	17,00,000
Authorised			
1,50,000 Equity Shares of Rs.10 each	15,00,000		
Issued, Subscribed and Paid Up			
80,000 Equity Shares of Rs.7.50 each called up and paid up	6,00,000		
Reserve and Surplus:			
Capital Redemption Reserve	1,50,000		
Plant Revaluation Reserve	20,000		
Securities Premium	1,50,000		
Development Rebate Reserve	2,30,000		
Investment Allowance Reserve	2,50,000		
General Reserve	3,00,000		
Total	**17,00,000**	**Total**	**17,00,000**

The company wanted to issue bonus shares to its shareholders at the rate of one share for every two shares held. Necessary resolutions were passed, requisite legal requirements were complied with.

a) You are required to give effect to the proposal by passing journal entries in the books of Akansha Ltd.
b) Show the amended Balance Sheet

OR

Q.2 From the following ledger balances of Sandeep Co. Ltd, prepare the Balance Sheet of the company ason 31st March 2022 as per Schedule III of the Companies Act.

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Equity Share Capital	26,00,000	Advances to employees	1,50,000
General Reserve	30,000	Discount on issue of Debentures (unwritten off)	12,500
12% Debenture	7,00,000	Tools and Equipment	3,75,000
Land and Building	15,54,970	Debtors	1,38,520
Goodwill	10,00,000	Cash at Bank	1,57,160
Bank Overdraft	2,45,100	Stores and Spares	1,77,800
Provision for tax	82,000	Profit & Loss A/C (Credit)	21,490
Prepaid Insurance	25,000	Bills Receivable	44,600
Mutual Fund Investment	1,68,000	Sundry Creditors	92,560
Interest Payable	32,400		

Q.3 Following is the Balance Sheet of Bhaskar Ltd. As at 31-3-2021.

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
30,000 Preference Shares of Rs.10 each 3,00,000 Less: Calls in Arrears 25,000	2,75,000	Fixed Assets	4,50,000

40,000 Equity Shares of Rs. 10 each	4,00,000	Investments	5,00,000
General Reserve	2,00,000	Stock and Debtors	2,00,000
Trade Payable	3,25,000	Cash and Bank	50,000
Total	12,00,000	**Total**	**12,00,000**

On the above date the preference shares are redeemed. Calls in arrears were recovered in full and sufficient number of Equity Shares of Rs. 10 each are issued at a premium of 50% after using divisible profits. For the purpose of making payment of Preference Shareholders, bank overdraft facility is arranged to the extent necessary so as to leave cash and bank balance at Rs. 30,000. You are required to pass necessary journal entries and show the Balance Sheet after redemption.

OR

Q.3 The summarised Balance Sheet of ST Ltd. As on 31-3-2020 was as follows:**15**

Liabilities	Rs.	**Assets**	**Rs.**
Share Capital:		Fixed Assets	4,00,000
Authorised:		Investments	1,00,000
50,000 Equity Shares of Rs.10 each 8% 2,000 Redeemable Preference Shares of R.100 each	5,00,000 2,00,000	Cash at Bank	2,50,000
Issued and Paid Up:			
40,000 Equity Shares of Rs.10 each, fully paid up 8% 1,000 Redeemable Preference Shares of R.100 each fully paid up	4,00,000 1,00,000		
Profit and Loss A/c	90,000		
General Reserve	50,000		
Sundry Creditors	1,10,000		

On 1-4-2020 Preference Shares were redeemed at 10%. You are required to pass the Journal Entries and prepare the Balance Sheet after redemption.

Q.4 Company gave notice of its intension to redeem its outstanding Rs.4, 00,000. **15**
12% Debenture Stock at rs.102 percent, and offered theholders the following options:
To apply the redemption money for subscribing:

a) 8% Cumulative Preference Shares of Rs.20 each at rs.22.50 per share.
b) 10% Debenture Stock at 96 percent.
c) To have their holding redeemed for cash.

Holders of Rs.1,71,000 stock accepted the proposal (a)
Holders of Rs.1,44,000 stock accepted the proposal (b)
And the remaining stock holders accepted the proposal (c)
Pass the journal entries to record the above transactions. Requirements of depositing or investing the amount at the beginning of the year may be ignored.

OR

Q.4 Hindustan Manufacturing Limited has 6,000, 8% of debentures of Rs.100 each due to redemption in four equal annual instalments starting from March 31, 2021. Debenture Redemption Reserve has a balance of Rs. 70,000 on that date. Record necessary journal entries. The company complied with the requirements with respect to investment made in Government Securities on 30th April 2020.

Q.5."A" Co. Ltd. was incorporated on May 1, 2017, to take over business of "X" Co.Ltd. **15**

as a going concern from January 1, 2017. The profit and loss account for the year ending December 31, 2017 is as follows:

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Rent and taxes	12,000	Gross Profit	1,55,000
Insurance	3,000		
Electricity Charges	2,400		
Salaries	36,000		
Director's fee	4,600		
Commission	6,000		
Advertisement	4,000		
Discount	3,500		
Office expenses	7,500		
Carriage	3,000		
Bank Charges	1,500		
Preliminary expenses	6,500		
Bad Debts	2,000		
Interest on Loan	3,000		
Net Profit	60,000		
Total	1,55,000	Total	1,55,000

The total turnover for the year ending December 31, 2017 was Rs.5,00,000 divided into Rs.1,50,000 for the period upto May 1, 2017 and Rs.3,50,000 for the remaining period. Ascertain the profits earned prior to incorporation of the company.

OR

Q.5 Aradhya Ltd was incorporated to take over the running business of Mathur Bros w.e.f. 1st April,2018.The company was incorporated on 1st August, 2018 and it commenced its business on 1st October, 2018. The following information was available from the books of accounts which were closed on 31st March,2019.

Particulars	Rs.	Rs.
Gross Profit	-	3,50,000
Less: Office Salaries	1,35,000	-
Office Expenses	45,000	
Travelling Expenses	24,600	
Office Rent	48,000	
Salesman's Commission	24,500	
Depreciation	10,500	2,87,600
Net Profit	-	62,400

Other Information:

1) Sales were Rs.2,50,000 p.m. during pre-incorporation period, while total sales for the year were Rs.35,00,000. The sales arose evenly throughout the concerned period.
2) Office rent was Rs.42,000 p.a. It became Rs.54,000 p.a. from the date of the commencement of business.
3) Travelling expenses included Rs. 3600 incurred by the office staff and the balance by the sales staff.
4) Depreciation included Rs.3000 for the assets acquired in post-incorporated period.
5) Salaries included Partner's salaries Rs. 30,000 while the remaining salary was for the office staff.

Prepare Statement of Profit and Loss for the year ended 31st March,2019 in the columnar form showing profit or loss during the pre-incorporation period and post-incorporation period separately.

Q.6 Short Note (Any 4) **20**

1) Partnership VS Public Limited Company
2) Right Issue of Shares
3) Types of Preference Shares
4) ESCROW Account
5) Division of Income and Expenses in Pre and Post Incorporation Profit
6) Forfeiture of Shares

तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळाचे

द . ग. तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय तळा,

तळा रायगड .

S.Y.B.COM

वेळ – ३ तास

मार्क – 100

विषय= जाहिरात कला सत्र ४

दि.११/०४/२०२३

सूचना=१)सर्व प्रश्न आवश्यक. २)सर्वांना समान गुण आहेत.

प्र.१ ला गाळलेल्या जागा भरा .(कोणतेही दहा) १०

१) दूरदर्शन मापन पद्धती भारतात प्रथम -------मध्ये सुरू करन्यात आली. (१९८६,१९६६,१९७६)

२) सार्वजनिक ठिकाणी केल्या जाणारया जाहिरातीनी -------जाहिरात असे म्हणतात (बहिगत आतर्गत ,माध्यम)

३) माध्यम संशोधना मुळे ----निवड करणे शक्य होते (माध्यमांची ,ग्राहक जाहिरातदाराची)

४) विक्री टक्केवारी पद्धतीनुसार मागील वर्षाच्या ---------प्रमाणात जाहिरात अंदाजपत्रक तयार केले जाते. (विक्री, खरेदी, नफा)

५) _______ हें घटक माध्यमांच्या निवडीनुसार परिणाम करतो. (माध्यमांचे आयुष्य, माध्यम खरेदी, माध्यम धमाका)

६) जाहिरात खर्चास _____असे म्हणतात. (गुंतकवणूक, कर्ज, खरेदी)

७) प्रज्ञावान कलाकारांच्या अंतर्मनात जन्माका येणाऱ्या कल्पनांना ______प्रतिमा असे म्हणतात. (दृश्य, सदृश, अदृश्य)

८) पृष्टाकंण करणारा हा ____ ही असू शकते. (विशेषज्ञ, ग्राहक , मध्यस्थ)

९) वस्तूचे विविध फायदे म्हणजे विक्रिय _____होय (विंदु , शैली, गुणधर्म)

१०) दूरदर्शन वरील जाहिरात यशस्वी करण्यासाठी_____उपयोग महत्वाचा असतो.(संगीताचा, चित्रांचा, मजकूराचा)

११) वर्तमान पत्रातील जाहिरातीस______जाहिरात असे म्हणतात. (मुद्रित, फिल्म, द्रुक)

१२) जाहिराती नंतर त्याच्या अपयशाचा आढावा घेण्याच्या परिक्षनास______परीक्षण असे म्हणतात. (प्रसाणोत्तर, प्रसाणपूर्व, प्रसारणमध्य)

ब. खालील विधाने चूक की बरोबर ते लिहा (१०) १०

१) जाहिरातीच्या मांडणी व रचना चांगली नसली तरीही जाहिराती यशस्वी होतात.

२) चौकशी पत्रिका प्रसाणपूर्व चंचणीमध्ये येते.

३) प्रश्नार्थक मजकुरात ग्राहकांना विविध प्रश्न विचारले जातात.

४) विक्री प्रस्ताव हें अतिशय सामर्थ्यवान असला पाहिजे.

५) लोकप्रिय व्यक्तीकडून करण्यात येणाऱ्या जाहिराती यशस्वी होतात.

६) ख्यातनाम व्यक्तीची जाहिरातीत घेतलेली मान्यता विक्रिय वृद्धीस मदत करत नाही.

७) जाहिरातीची पोहोच किंवा वारंवारिता कमी असली पाहिजे.

८) हंगामी जाहिरात वेळापत्रक वर्षभरसाठी केले जाते,

९) जाहिरात आम जनतेला शिक्षण देण्याचे काम करते.

१०) TRP म्हणजे दूरदर्शन द्वारे केली जाणारी जाहिरात होय.

११) मासिके व नियतकालिके ही छापील माध्यमे आहेत.

१२) दुरदर्शन नियमावली ग्राहकांनी असते.

प्र. २ रा . पुढीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न लिहा . १५

१) चित्रपट व सिनेमागृहातील जाहिरातीचे फायदे व मर्यादा लिहा.

२) छापील माध्यमांचे तोटे लिहा.

३) बाह्य जाहिरातीचे फायदे लिहा.

प्र. ३ रा. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. १५

१) अंदाजपत्रकाच्या विविध पपद्धती सविस्तर लिहा.

२) माध्यमाची निवड करताना कोणते घटक विचारास घ्यावे लागतात ते सांगा.

३) जाहिरातीचे उद्दिष्टेय सांगा.

प्र. ४ था . कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा १५

१) क्रियाशील जाहिरातीची भूमिका स्पष्ट करा.

२) खरेदीच्या विविध अर्थप्रेरणा स्पष्ट करा.

३) आवाहणाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.

प्र. ५ वा. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा १५

१) जाहिरात रचनेची तत्त्वे लिहा.

२) जाहिरातील चित्राचे महत्व स्पष्ट करा.

३) आकाशवाणीवरील जाहिरात तयार करण्यासाठी आवयशक असणाऱ्या घटकांची चर्चा करा.

प्र. ६ वा. टीप लिहा (कोणतेही चार) २०

१) स्मरण चाचणी

२) वाचन परीक्षण पद्धत

३) वृत्ती मूल्यमापन चाचणी

४) चौकशी प्रतिसाद पद्धती

५) विक्री परीक्षण पद्धत

६) ओळख परीक्षण पद्धत

13 APR 2023

तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
द.ग.तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय
तळा, रायगड

S.Y.B.COM SEM –IV
SUBJECT :- C .P

मार्क - 100
वेळ - ३ तास

प्र.१ ला खाली दिलेल्या पर्यायापैकी योग्य पर्यायाची निवड करून रिकाम्या जगा पूर्ण करा. १०

१) उत्पादक नियोजन प्रक्रियेत मार्गनिर्धारणानंतर________ या अवलंब करावा लागतो. (कार्य वेळापत्रक, कार्यप्रारंभ आदेश, पाठपुरावा)

२) उत्पादक घटक व उत्पादन ह्यातील प्रमाणास______म्हणतात.
(उत्पादकता, कार्यक्षमता, दर्जा)

३) ______उत्पादन पद्धतींमध्ये वस्तु उत्पादन मोठ्या प्रमाणावर केले जाते व मागणी येईपर्यंत ते गोडमात साठवून ठेवले जाते.
(वस्तु, प्रकल्प, मोठ्या प्रमाणावर)

४) ______तंत्रामध्ये सामग्रीची खरेदी आवयशक त्यावेळेस केली जाते.
(कॅझेन, सिक्स सिग्मा, आयत्या वेळेस)

५) आय. एस. ओ. चे पहिले मानांकन ____ वर्षात आले.
(१९८७,१९९०,१९९२)

६) गुणवत्ता वर्तुळे हा______तयार केलेल्या कामगारांचा गट आहे.
(ऐच्छळीकारीत्या, औपचरीकरीत्या, निवडून)

७) प्रतीभूतीची सर्वप्रथम ज्या ठिकाणी विक्री केली जाते त्यास ____असे म्हणतात
(प्राथमिक बाजार, दुय्यम बाजार ,भागबाजार)

८) सांख्यीकीय गुणवत्ता नियंत्रण ससंकल्पना सर्वप्रथम ____यांनी मांडली.
(सेबी, राज्य सरकार, केंद्र सरकार)

९) भांडवल बाजारात _____निधीचे व्यवहार केले जातात.
(अल्पमुदत,माध्यम मुदत, दीर्घ मुदत)

१०) _____करारामध्ये खरेदीदार किंवा विक्रेता एखादी मालमत्ता भविष्यकाळात आजच्या ठरलेल्या किमतीत खरेदी किंवा विक्री करतो.
(भविष्यकालिन, रोखीच्या , पर्याय)

११) स्टार्ट-अप कंपनीच्या उदयोजकांना भांडवल पुरवठा हा साहस भांडवल दारकडून ______करीत येतो.
(नावीन्यपूर्ण संकल्पना, उच्च जोखीम, मर्यादित जोखीम)

१२) सुक्ष्म वित्ताद्वारे बचत गटची संकल्पना ______यांनी सुरु केली.
(डॉ. अब्दुल कलाम,डॉ. मोहम्मद युनुस, डॉ.मोहम्मद अन्सारी)

ब. खालील विधाने चूक की बरोबर हे लिहा (कोणतेही १०) १०

१) परस्पर निधीमधील गुंतवणूक ही सुरक्षित असते.

२) सूक्ष्म वित्ताद्वारे मोठ्या उदयोगांना कर्ज पुरवठा केल्या जातो.

३) स्टार्ट कंपनीला बँका भांडवल पुरवठा करीत नाहीत.

४) भांडवल बाजारात सर्वसाधारणपणे एक वर्षापेक्षा कमी कालावधीच्या निधीचे व्यवहार केले जाते.

५) केअर ही भारतातील सर्वप्रथम स्थापन झालेली पतनिर्धारण संस्था आहे.

६) सेबिचा मुख्य हेतु दलालांच्या हिताचे रक्षण करणे हा आहे.

७) कॅंझेन तंत्र मासाकी एमाई ह्यानी लोकप्रिय केले.

८) सिक्स सिग्मा हे एक गुणवत्ता नियंत्रणाचे तंत्र आहे.

९) भारतात समग्र गुणवत्ता व्यवस्थापणाचा उपयोग सर्वप्रथम भारत हेवी इलेक्ट्रिकल ली (BHEL) ह्या कंपनीने केला.

१०) मागाणिपूर्व उत्पादन हॅं अखंडित उत्पादान पद्धतीचा आधार आहे.

११) सामग्री नियंत्रांनाद्वारे फक्त कच्चा मालाचे नियंत्रण केले जाते.

१२) मार्ग निर्धारितद्वारे उत्पादनाची व प्रकीयाची क्रमवारी ठरवली जाते.

प्र.२ रा. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा १५

१) उत्पादन नियोजन व नियंत्रण म्हणजे काय? त्याचे महत्व विशद करा.

२) सामग्री नियंत्रण म्हणजे काय? त्याची उद्दिष्ठ्ये विशद करा.

३) शास्त्रीय सामग्री नियंत्रण पद्धतीचे महत्त्व स्पष्ट करा.

प्र.३ रा. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा १५

१) सिक्स सिग्मा महणे काय? त्यातील पायऱ्यांची चर्चा करा.

२) आय. एस. ओ. ९००० महणजे काय? त्याची प्रमाणपत्र मिळवण्याची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

३) सेवा गुणवत्ता व्यवस्थापन महणजे काय ? त्याचे महत्व विशद करा.

प्र. ४ था. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा १५

१) अमूर्तीकरण महणजे काय? त्यातील ठेवस्थानाची भीमईक स्पष्ट करा.

२) सेबी ह्या संस्थेचा अर्थ स्पष्ट करून तीची कार्ये सांगा.

३) भाग बाजाराची कार्ये सविस्तररित्या स्पष्ट करा.

प्र. ५ वा. दोन प्रश्न सोडवा १५

१) वायदे कराराचे फायदे लिहा

२) परस्पर निधी म्हणजे काय ? त्याची कार्ये स्पष्ट करा.

३) वस्तु विनिमय बाजारपेठाचे प्रकार सांगा.

प्र.६ वा. टीप लिहा (कोणतेही ४) २०

१) लवपीक उत्पादन पद्धती २) गुणवत्ता वर्तुळे ३) समग्र गुणवत्ता व्यवस्थापन

४) प्राथमिक बाजारपेठ ५) स्टार्ट-अप कंपनी ६) बचत गटाची भूमिका

18 APR 2023

मुंबई विद्यापीठ

तळे विभाग शिक्षण प्रासारक मंडळाचे

द. ग. तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय, तळा, रायगड.

सत्र परीक्षा ४

वर्ग : S.Y. B.Com. IV वेळ – ३ तास

विषय:- जाहिरात कला दिनांक– १८/०४/२०२३

सुचना १) सर्व प्राश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. २) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.१. अ . चूक की बरोबर ते सांगा. १०

१) जाहिरीतीच्या मजकुरातील वर्णनात्मक मजकूर हि पद्धत तांत्रिक असते.
२) पृष्ठांकन किंवा मान्यता म्हणजे आपल्या वस्तू किंवा सेवेच्या जाहिरातीचे अधिकार लोकप्रिय लोकांना देणे.
३) जाहिरात मोहीम नियोजन हि अल्प कालीन प्रक्रिया असल्याने निर्णय त्वरित घेता येतात.
४) स्पर्धकांच्या आरोपांचे खंडन करण्याचे उद्दिष्ट प्रभावी जाहिरातीमुळे शक्य होतेच असे नाही.
५) जाहिरातीला व्यावहारिक व कलात्मक रूप देण्याचा प्रयत्न क्रियाशील टप्प्यामध्ये केला जातो.
६) बाह्य जाहिरातीचा संदेश लोकांना त्यांच्या घरबाहेर रस्त्यावर, चौकात, सार्वजनिक व गर्दीच्या ठिकाणी मिळतो.
७) जाहिरीतीच्या प्रसारणोत्तर चाचणीमधील कूपन प्रतिसाद पद्धतीला ग्राहकांचा प्रतिसाद मर्यादित मिळतो.
८) जाहिरातीतील चित्र रंगवलेले असावे.
९) प्रसिद्ध व्यक्तीमध्ये कलाकारांचा व मॉडेलचा मोठ्या प्रमाणावर समावेश होतो.
१०) दृक प्रतिमा हि एक मानसिक प्रक्रिया आहे.

ब) जोडया जुळवा. १०

अ गट	ब गट
प्रसारणपूर्व चाचणी	चेकलिस्ट पध्दत
चित्रपट जाहिरात	6 M Approach
बाह्य जाहिरात	संकेत स्थळ
डागमर	भित्तीपत्रक
आकाशवाणी जाहिराती	अमेरिकेत 1920
दूरदर्शन मापन गुण	ओळख परिक्षण पध्दत
वेब जाहिरात	जुलै 1986
प्रसारणोत्तर चाचणी	ॲनिमेशन
माध्यम नियोजन अवस्था	कंपनीचे व्यक्तिमत्व
बोधवाक्य	माध्यम निवड

मुंबई विद्यापीठ

तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळाचे

द.ग. तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय, तळा, रायगड.

सत्र परीक्षा ३ ATKT

वर्ग: S.Y. B.Com. वेळ -३तास

विषय : जाहिरात कला दिनांक–२६ /०४/२०२१

सुचना- १ सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. २ उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र १ व दिलेल्या पर्यायापैकी योग्य पर्यायाची निवड करा . (कोणतेही दहा) १०

१ . व्यवसायासाठी जो लोगो तयार केला जातो तो तयार करण्याचे काम .... चे असते .

अ) मास मिडिया ब) मोड्लिंग क) ग्राफिक्स डिजायनर ड) डबिंग

२. ASCI कोड हा दिशाभूल करण्याऱ्या जाहिरात ....आहे .

अ) TV ब) छापील माध्यमे क) दूरध्वनी ड) सर्व माध्यमासाठी

३ . ... यांना प्रतिमा जाहिरातीचे जनक असे म्हणतात .

अ) रॉबट ब) ई .के . स्टॉग क) डेव्हीड ओगीलवी ड) यापैकी नाही

४ . जाहिरात हा शब्द .... या मूळ लॅटीन शब्दापासून तयार झाला आहे .

अ) Adverto ब) Advertiser क) Advertir ड) Advertere

५ . १५ व्या शतकात .... यांनी मुद्रशास्त्रातील खिळयांचा शोध लावला .

अ) रॉबट ब) ई .के . स्टॉग क) डेव्हीड ओगीलवी ड) यापैकी नाही

६ . ... जाहिरातीमध्ये लक्ष ग्राहकांचा लगेच प्रतिसाद मिळतो .

अ) अप्रत्यक्ष ब) प्रत्यक्ष कृती क) निवडक ड) प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष

७ . अनैतिक जाहिरातीवर नियंत्रण आणण्याचे सर्वात प्रभावी साधन म्हणजे ....होय .

अ)बंद करणे ब) कमी करणे क) स्वयं शिस्त ड) कमी करत बंद करणे

१०. जनजागरणासाठी DAVP ही यंत्रणा भारतात कार्यरत असून या यंत्रणेद्वारे जनकल्याण जाहिराती प्रसारित केल्या जातात .

११. राजकीय जाहिरातींचा मुख्य उद्देश म्हणजे आम जनतेच्या मनात अनुकूल प्रतिमा तयार करणे हा असतो .

१२. माध्यम नियोजकांना संख्याशास्त्राचे ज्ञान असलेच पाहिजे.

प्र २. **कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.** **१५**

अ. सामुहिक विपणन संज्ञापनाची वैशिष्टे लिहा.

ब. व्यवसाय संस्थाना जाहिरातीपासून कोणते फायदे होतात ते लिहा.

क .जाहिरातिची उत्क्रांती स्पष्ट करा .

प्र 3 **कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.** **१५**

अ. जाहिरातीत करियर विकसित करण्यासाठी कोणकोणत्या गुणांची आवश्यकता असते ते लिहा.

ब. क्रियाशील पीच तयार करण्यासाठी कोणत्या टप्प्यांचा समावेश होतो ते लिहा.

क .जाहिरात संस्थेची संघटन रचना स्पष्ट करा .

प्र ४ **कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा१५**

अ. ASCI ची जाहिरातीतील भूमिका स्पष्ट करा.

ब. ग्राहकाच्या किमतीवर जाहिरातीचा होणारा परिणाम स्पष्ट करा.

क .प्रो - बोनो जाहिरातीवर सविस्तर स्पष्ट करा .

प्र ५ कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. **१५**

अ. जाहिरातींचा आधुनिक कल स्पष्ट करा.

ब. मुद्रा इक्विटी म्हणजे काय ते सांगून ते ठरविताना विचारात घ्यावयाचे घटक सांगा.

क. जाहिरातीतील संज्ञापन प्रक्रिया स्पष्ट करा .

प्र .६ टिपा लिहा .(कोणत्याही चार) **२०**

१ . AIDA २. ग्रामीण जाहिरात ३ . हरित विपणन

४. जाहिरात : सांस्कृतिक मूल्यांचा ह्रास ५ . जाहिरातीचा मोबदला

६ . भौगोलिक क्षेत्रानुसार जाहिरातीचे वर्गीकरण

2 8 APR 2023

SYBCom
Business Economics

ATKT Sem III
Marks- 100

- ✓ सूचना: सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत
- ✓ उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात
- ✓ प्रश्न क्रमांक ०२ ते ०५ अंतर्गत (अ आ इ) मधील कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

प्रश्न ०१: कोणत्याही पाच संकल्पना स्पष्ट करा (२०)

1) प्रभावी मागणी
2) पैसा
3) भाववाढ
4) स्थूल अर्थशास्त्र

ब) स्थूल राष्ट्रीय उत्पन्न
क) उत्पन्न व बचत
ड) चलनवाढ पोकळी

प्रश्न ०२: (१५)

1. स्थूल अर्थशास्त्राची व्याप्ती स्पष्ट करा
2. उत्पन्नाचा चक्राकार प्रवाह स्पष्ट करा
3. राष्ट्रीय उत्पन मापनातील अडचणीवर भाष्य करा

प्रश्न ०३: (१५)

1. व्यापार चक्रांच्या विविध अवस्था यावर चर्चा करा
2. "से" चा बाजार विषयक सिद्धांत स्पष्ट करा
3. परिणामकारक मागणी हि संकल्पना स्पष्ट करा

प्रश्न ०४: (१५)

1. गुणक हि संकल्पना स्पष्ट करा
2. गुंतवणुकीचे विविध प्रकार लिहा
3. फिलिप्स वक्र स्पष्ट करा

प्रश्न ०५: (१५)

1. पैशाचा पुरवठा निर्धारित करणारे घटक स्पष्ट करा
2. पैशाच्या भ्रमण वेगावर परिणाम करणारे स्पष्ट करा
3. चलनवाढीचे परिणाम स्पष्ट करा

प्रश्न ०६: कोणत्याही चार टिपा लिहा (२०)

1. उपभोग प्रवृती
2. भांडवलाची सीमांत लाभक्षमता
3. गुंतवणुकीचे निर्धारित घटक
4. मुद्रा बाजार
5. पैशाचा भ्रमनवेग
6. चलनवाढ कमी उपाययोजना

तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळ तळा
द. ग. तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय तळा रायगड
Sem – III ATKT Examination April 2023

वर्ग:- ~~प्रथम वर्ष वाणिज्य~~ S-Y-BOM

वेळ :- ३ तास

मार्क :- १००

दिनांक:- २९/०४/२०२३

प्र. १ ला. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा २०

A) कायदेशीर कारच्या अती स्पष्ट करा.

B) अद्यान व्यक्ति म्हणजे काय? अद्यान व्यक्ति कोणते करा करू शकत नाही.

C) प्रस्ताव रद्द करण्याच्या पद्धतीणे वर्णन करा.

प्र.२ रा. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०

१) प्रस्ताव म्हणजे काय? प्रस्थावाला कायदेशीर अटी स्पष्ट करा.

२) मुक्त संमती म्हणजे काय? करारातील मुक्त संमतिचे महत्व स्पष्ट करा.

३) बल प्रयोग महणजे काय? त्याचा करारावर होणार प्रभाव स्पष्ट करा.

प्र.३ रा. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०

१) प्रतिनिधि म्हणजे काय? प्रतिनिधीचे प्रकार स्पष्ट करा.

२) निपेक्षाचे करार थोडक्यात स्पष्ट करा.

३) ग्रहणाधिकाराची समाप्ती कोणत्या मार्गाने करता येते,

४) तारण आणि निक्षेप यातील फरक स्पष्ट करा.

प्र. ४ था. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा २०

१) मालविक्री व मालविक्रीचा ठराव यातील फरक स्पष्ट करा.

२) ग्राहकाणे सावधान असावे हे तत्व स्पष्ट करा.

३) अदत्त विक्रेत्याचे ग्राहकाविरुद्ध व्यक्तिशा हक्क कोणते असतात

४) किंमत निश्चीतिच्या विविध पद्धती स्पष्ट करा.

प्र. ५ वा. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा २०

१) चलनक्षम दस्ताऐवज म्हणजे काय? त्याची वैशिष्ट्ये लिहा.

२) हुंडीचा नमूना देऊन हुंडी महणजे काय? हे स्पष्ट करा.

३) धनादेशाचे रेखांकन महणजे काय? रेखांकणाचे प्रकार स्पष्ट करा.

४) चलनक्षम दस्ताऐवजाची नोंदणी यासाठी कायद्यातील तरतुदी सांगा.

DGTA&CC

वेळ: ३ तास

SYBCOMSEMIVBE

गुण: १०० मार्क्स

Date :- 15/04/2023

- ✓ सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत
- ✓ प्रश्नासमोरील अंक गुण दर्शवितात
- ✓ प्रश्न क्रमांक दोन ते पाच या प्रश्नांअंतर्गत अ,ब,क मधील कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

प्रश्न क्र ०१ (अ) बहुपर्यायी प्रश्न (कोणतेही दहा सोडवा) (१०)

1. सार्वजनिक आयव्ययात प्राप्ती व _______ याचा समावेश होतो.
   (आयात, निर्यात ,खर्च उत्पन्न)
2. कर हे __________ होय.
   (ऐच्छिक,कायमचे, सक्तीचे, अनावशक्य)
3. ज्या व्यक्तीकडून कर आकारला जातो व त्याचा बोजा त्याच्यावरच असतो त्यास __________ कर असे म्हणतात.
   (ऐच्छिक, प्रत्यक्ष, अप्रत्यक्ष, अनावश्यक)
4. कर संक्रमण म्हणजे ______.
   (कर टाळणे, कर स्वीकारणे, कर स्थलांतरित करणे, कर देणे)
5. प्रत्यक्ष कर हे चलन _________ प्रोत्साहन देतात.
   (टाळण्यास, वाढीस, कमी करण्यास, चुकवण्यास)
6. सार्वजनिक खर्च हे _________ असतात.
   (अनिर्वाय, ऐच्छिक, सक्तीचे, खाजगी)
7. सार्वजनिक खर्चाचा सिद्धांत ________ यांनी मांडला.
   (केन्स, अडोल्फ व्यगणार, रॉबिन्सन, मार्शल)
8. संरक्षण खर्चात _________ आहे.
   (कमी होत, वाढ होत, समानता, असमानता)
9. अनुत्पादक खर्च म्हणजे _________.
   (सरंक्षण खर्च, भांडवली खर्च, रेल्वे खर्च, रस्ते बांधणे)
10. राजकोषीय धोरण _________ ठरविते.
    (मध्यवर्ती बँक, सरकार, आंतरराष्ट्रीय बँक, न्यायालय)
11. केंदीय अंदाजपत्रक __________ सादर करतात.
    (पंतप्रधान, वित्तमंत्री, गवर्नर, राष्ट्रपती)
12. तुटीच्या अंदाज पत्रकाची संकल्पना ________ याने मांडली.
    (रोबर्ट, केन्स, स्मिथ, रिकार्डो)

(ब) चूक कि बरोबर ते लिहा (कोणतेही दहा सोडवा) (१०)

1. सार्वजनिक उत्पन्न यात सरकारला विविध मार्गांनी मिळणाऱ्या उत्पन्नाचा विचार केला जातो.
2. भारतासारख्या देशात संघराज्य शासन प्रणाली अस्तित्वात नाही.
3. सार्वजनिक आयव्यय व खाजगी आयव्य या दोन्हींमध्येही उत्पन्न वखर्च यादोन्हींचा मेळ घालावा लागत नाही.

4. खाजगी आय व्ययात व्यक्तीचे अंदाजपत्रक हे नेहमी शिलकीचे असते. तर सार्वजनिकआयव्ययात सरकारचे अंदाजपत्रक हे तुटीचे असते.
5. समाजामधील कोणत्याही व्यक्तीचे उत्पन्नहेसदासर्वकाळ स्थिर राहते.
6. त्यागाप्रमाणेच सरकारी खर्चाचा कोणाला किती लाभ झाला हे सांगणे सोपे आहे.
7. कार्यक्षमता म्हणजे अर्थव्यवस्थेतील उपलब्ध साधन सामग्रीचेयोग्य नियोजनकरून आणि त्याचेवाटप करून त्याद्वारेसमाजाला महत्तम लाभ मिळवून देणेहोय.
8. बाजार यत्रंणेचेयश हे प्रामुख्याने पूर्ण स्पधेवर अवलंबून असते.
9. कराची लवचिकता म्हणजे पाहिजे तेव्हा सरकार कराचां दर कमी जास्त करु शकतनाही.
10. . प्रत्यक्ष करामध्येकर सक्रमण शक्य नाही.
11. सार्वजनिक खर्चाचा उत्पादनावर अनकुल व प्रतिकूल परिणाम होत नसतो.
12. अंदाज पत्रक म्हणजे अर्थ संकल्प होय.

प्रश्न क्र २:अ) सार्वजनिक आयव्यय म्हणजे काय व तिची व्याप्ती लिहा. (१५)

ब) महत्तम लाभाचा डॉल्तन यांचा सिद्धांत स्पष्ट करा.

क) सार्वजनिक व खाजगी आयव्यय या मधील फरक लिहा.

प्रश्न क्र ३:अ) सार्वजनिक उत्पन्न हि संकल्पना स्पष्ट करा. (१५)

ब) कर व करांची वैशिष्ट्ये लिहा.

क) अप्रत्यक्ष करांचे गुण व दोष लिहा.

प्रश्न क्र ४:अ) सार्वजनिक खर्च सिद्धांत स्पष्ट करा. (१५)

ब) सार्वजनिक खर्चाची कारणे लिहा.

क) भांडवली खर्च संकल्पना स्पष्ट करा.

प्रश्न क्र ५:अ) सार्वजनिक कर्ज संकल्पना व त्याचे प्रकार लिहा. (१५)

ब) सार्वजनिक कर्ज वाढ कारणे व परिणाम स्पष्ट करा.

क) अंदाज पत्रकाचे प्रकार लिहा.

प्रश्न ६: कोणत्याही चार टिपा लिहा. (२०)

अ) करसंक्रमण ब) सार्वजनिक वस्तू

आ) सामाजिक सुरक्षा क) सार्वजनिक खर्चाची तत्वे

इ) सार्वजनिक कर्ज स्त्रोत (ड) तुटीच्या संकल्पना

17 APR 2023

तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
द. ग. तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय तळा
जिल्हा - रायगड- 431001

Class : S. Y. B. Com. मार्क्स : 100

Subject : B. Law (व्यावसायिक कायदे) Time : 3 Hrs.

पेपर / Sem. : IV Date : 17.04.2023

N. B. : सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

प्रश्न 1 ला: खालील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (20)

1. कंपनी म्हणजे काय? कंपनीची महत्त्वाची चार वैशिष्ट्ये लिहा.
2. कंपनीचे प्रकार नमूद करा.
3. कंपनी स्थापनेतील प्रवर्तन अवस्था स्पष्ट करा.
4. नियमावलीचे महत्त्व विशद करा.

प्रश्न 2 रा: खालील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (20)

1. कंपनीच्या सभासदांची पात्रता लिहा.
2. संचालकांच्या पात्रता व अपात्रता सांगा.
3. सभांचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.
4. वार्षिक सभा बोलविण्याचे नियम सांगा.

प्रश्न 3 रा: खालील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (20)

1. भागीदारीचे प्रकार सांगा.
2. भागीदारी विसर्जनाच्या पद्धती लिहा.
3. L. L. P. चे रूपांतर थोडक्यात वर्णन करा.
4. L. L. P. व भागीदारी संस्था यामधील फरक स्पष्ट करा.

प्रश्न 4 था: खालील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (20)

1. स्पर्धा कायद्याची वैशिष्ट्ये सांगा.
2. ग्राहक तक्रार दूर करणारी यंत्रणा स्पष्ट करा.
3. ग्राहक संरक्षण कायद्याची उद्दिष्टे सांगा.
4. स्पर्धा कायद्याचे महत्त्व व उद्देश स्पष्ट करा.

प्रश्न 5 वा: खालील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (20)

1. बौद्धिक संपदेचे स्वरूप स्पष्ट करा.
2. ट्रेडमार्कचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.
3. कॉपीराईट मध्ये धारकाला कोणते अधिकार मिळतात त्यावर चर्चा करा.
4. भारतातील बौद्धिक संपदा अधिकाराचा इतिहास यावर चर्चा करा.

12 APR 2023

तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळाचे

द. ग. तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय तळा

जिल्हा - रायगड- 431001

Class : S. Y. B. Com. मार्क्स : 100

Subject : Auditing (लेखा परीक्षण) Time : 3 Hrs.

पेपर / Sem. : IV Date : 12.04.2023

N. B. : सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

प्रश्न 1 ला : A) खालील विधाने चूक की बरोबर ते लिहा. (कोणतेही दहा) (10)

1. हिशोब तपासणी पद्धतशीरपणे नियोजन केले पाहिजे.
2. हिशोब तपासनीस रक्षक असतो भक्षक नसतो.
3. कायदेशीर पूर्ततेची खात्री हिशोब तपासनीस देतो.
4. हिशोब तपासणी नोंद वही हिशोब तपासनीस ठेवतो.
5. हिशोब तपासणीची खोली (Depth) हा भाग चाचणी तपासणीत होतो.
6. हिशोब तपासणी घटनापत्रकात अशिलाच्या व्यवसायाची माहिती दिली असते.
7. नियमित तपासणीमुळे वेळ वाचतो.
8. चाचणी तपासणी ही यांत्रिक पद्धती आहे.
9. चाचणी तपासणी अपवादात्मक तत्वाचा अवलंब करते.
10. प्रमाणक म्हणजे लेख पुस्तकात लिहिलेला नोंदीचा पुरावा होय.
11. प्रमाणकावर आदात्याची सही नसली तरी चालते.
12. मूल्यांकन करणे हे अंकेक्षकाचे कर्तव्य नसते.

B) जोड्या लावा . (10)

A	B
1. अफ़रातफ़रीचा धोका कधी निर्माण होतो	a) खेळते भांडवल
2. वित्तीय पत्रके	b) वित्तीय अहवाल
3. अहवाल पत्रके	c) मालक,कामगार,सावकार,व्यापारी इ.
4. अंतर्गत नियंत्रण	d) अंतर्गत नियंत्रणातील टप्पा
5. गुणवत्ता तपासणी	e) व्यवस्थापनातर्फे नेमणूक
6. नियंत्रणाची सफल पद्धती	f) अंतर्गत हिशोब तपासणी
7. प्रमाणन	g) दस्तऐवजाचे पुरावा म्हणून परीक्षण
8. विमा हफ्ता	h) विम्याची पावती
9. विक्री परत	i) जमा चिट्ठी
10. माहितीचे मार्ग	j) AAS - 8 प्रमाणे
11. नेमणुकीच्या अटी	k) AAS - 26 प्रमाणे
12. बँक जुळवणी पत्रक	l) हिशोब तपासणी कामकाज पत्रे

प्रश्न 2 रा : हिशोब तपासणी कार्यक्रम म्हणजे काय? त्याचे फायदे तोटे सांगा. (15)

किंवा

संपूर्ण हिशोब तपासणी नियोजनावर टिपण तयार करा.

प्रश्न 3 रा : अंतर्गत तपासणीचा अर्थ सांगा व त्याची उद्दिष्टे लिहा. (15)

किंवा

अंतर्गत नियंत्रण आणि अंतर्गत हिशोब तपासणी म्हणजे काय ?

प्रश्न 4 था : प्रमाणन म्हणजे काय ? प्रमाणनाची उद्दिष्टे सांगा. (15)

किंवा

अंकेक्षणामधील प्रमाणनाचे महत्व विशद करा.

प्रश्न 5 वा: हिशोबातील चुका म्हणजे काय ? चुकांचे विविध प्रकार सांगा. (15)

किंवा

हिशोब तपासणीची उद्दिष्टे थोडक्यात सांगा.

प्रश्न 6 वा : a) अफरातफरीचे विविध प्रकार कोणते ? अफरातफरी संबंधित हिशोब तपासणीसाची कर्तव्ये सांगा. (10)

b) हिशोब तपासणी कार्यक्रम म्हणजे काय ? त्याच्या आवश्यक बाबी कोणत्या आहेत. (10)

किंवा

टीपा लिहा. (कोणतेही चार)

1. हिशोब तपासणीच्या मर्यादा
2. उधारीची विक्री
3. कर्जावरील व्याज
4. संभावी देणे
5. विक्री परत
6. अपेक्षित चुका